

ĐỀ CHÍNH THỨC

Họ và tên: ..... Lớp: ..... SBD: .....

PHẦN I. ĐỌC - HIỂU (6,0 điểm)

Đọc văn bản sau:

TÂM TÌNH NGƯỜI LÍNH ĐẢO

*Hãy cho tôi được gửi tới hậu phương
Lời yêu thương nơi trùng khơi dậy sóng
Nơi biển cả vẫn ngày đêm vang vọng
Tiếng còi tàu không ngại nghỉ tuần tra.*

*Gửi con yêu làn gió biển mơ màng
Bãi cát trắng mang dáng hình tổ quốc
Bóng cò thắm vẫn ngày đêm thân thuộc
Trở về bờ sau mỗi cuộc ra khơi.*

*Xin gửi mẹ một hạt muối Trường Sa
Mang mặn mòi biển quê ta sâu nặng
Như đời mẹ ngàn năm không yên lặng
Tiễn con đi sương bạc trắng mái đầu.*

*Tâm lính đảo cũng chỉ có vậy thôi
Rất giản đơn nhưng người ơi hãy nhớ
Vì quê hương vì dáng hình xứ sở
Lính đảo một lòng ở lại nơi đây..!*

*Xin gửi em hạt cát tự biển sâu
Lắng trong mình bao nỗi đau lịch sử
Biển hôm nay anh ngày đêm canh giữ
Bởi quân thù còn nữa những mưu toan.*

(Lê Gia Hoài, *Tình ca trên bục giảng*, NXB Hội nhà văn, 2018)

Chú thích: Tác giả Lê Gia Hoài tên thật là Lương Cẩm Hoá, sinh năm 1977, quê xã Vĩnh Thịnh, huyện Vĩnh Tường, tỉnh Vĩnh Phúc. Hiện đang công tác tại Trường THCS Vĩnh Thịnh, huyện Vĩnh Tường, tỉnh Vĩnh Phúc. Thơ của anh nhẹ nhàng, sâu lắng, mang âm hưởng trữ tình, lãng mạn.

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1 (1,0 điểm). Xác định đề tài và nhân vật trữ tình trong bài thơ.

Câu 2 (1,0 điểm). Trong bài thơ, người lính đảo đã gửi tới hậu phương những món quà gì? Những món quà ấy giúp em cảm nhận được điều gì về tình cảm và tâm hồn của người lính đảo?

Câu 3 (1,5 điểm). Chỉ ra và nêu tác dụng của biện pháp tu từ nhân hóa trong hai câu thơ sau:

*Nơi biển cả vẫn ngày đêm vang vọng
Tiếng còi tàu không ngại nghỉ tuần tra.*

Câu 4 (1,5 điểm). Em hiểu như thế nào về hai câu thơ:

*Biển hôm nay anh ngày đêm canh giữ
Bởi quân thù còn nữa những mưu toan.*

Câu 5 (1,0 điểm). Bài thơ gợi cho em những tình cảm, cảm xúc gì đối với người lính đảo đang ngày đêm bảo vệ vùng biển, vùng trời của Tổ quốc và em sẽ làm gì để thể hiện tình yêu, trách nhiệm của mình đối với biển đảo quê hương? (Trả lời khoảng 5 câu).

PHẦN II. VIẾT (4,0 điểm)

Em hãy viết một đoạn văn (khoảng 300 chữ) ghi lại cảm nghĩ của em về hai khổ thơ sau trong bài thơ *Tâm tình người lính đảo* của Lê Gia Hoài:

*Gửi con yêu làn gió biển mơ màng
Bãi cát trắng mang dáng hình tổ quốc
Bóng cò thắm vẫn ngày đêm thân thuộc
Trở về bờ sau mỗi cuộc ra khơi.*

*Tâm lính đảo cũng chỉ có vậy thôi
Rất giản đơn nhưng người ơi hãy nhớ
Vì quê hương vì dáng hình xứ sở
Lính đảo một lòng ở lại nơi đây..!*

-----Hết-----

BIỂU ĐIỂM, HƯỚNG DẪN CHẤM MÔN NGỮ VĂN – LỚP 9

Kiểm tra giữa học kì II, năm học 2025 – 2026

Phần		Điểm
Phần I. Đọc – hiểu (6,0 điểm)		
Câu 1	<ul style="list-style-type: none"> - Đề tài: Người lính - Nhân vật trữ tình: Người lính đảo 	<p>0,5</p> <p>0,5</p>
Câu 2	<ul style="list-style-type: none"> - Người lính đảo đã gửi cho hậu phương những món quà : <i>Lời yêu thương, hạt muối, hạt cát, làn gió biển</i> - Những món quà đó cho em cảm nhận được sự nhạy cảm, tinh tế và rất giàu tình cảm 	<p>0,5</p> <p>0,5</p>
Câu 3	<ul style="list-style-type: none"> - Biện pháp tu từ nhân hóa: Tiếng còi tàu được nhân hóa qua từ ngữ <i>không ngơi nghỉ, tuần tra</i> -Tác dụng: <ul style="list-style-type: none"> + Làm cho câu thơ sinh động, gợi tả, gợi cảm + Làm cho tiếng còi tàu trở nên sống động, gần gũi, có linh hồn, có ý chí. Nó trở thành một "người chiến sĩ" thực thụ đang canh giữ biển trời. + Qua đó, tác giả thể hiện tình yêu, niềm xúc động, tự hào đối với tiếng còi tàu và những người lính. <p>(ý 1, ý 3 được 0,25 điểm, ý 2 được 0,5 điểm)</p>	<p>0,5</p> <p>1,0</p>
Câu 4	<p>Ý nghĩa của hai câu thơ: “<i>Biển hôm nay anh ngày đêm canh giữ/ Bờ quân thù còn nữa những mưu toan</i>”:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Người lính đảo luôn cảnh giác và ngày đêm làm nhiệm vụ bảo vệ biển đảo của Tổ quốc; điều đó là cần thiết vì vẫn còn những thế lực có âm mưu xâm phạm chủ quyền biển đảo. - Thể hiện tinh thần trách nhiệm cao, ý chí kiên cường và lòng yêu nước sâu sắc của người lính đảo. - Thể hiện sự trân trọng, biết ơn, tự hào của tác giả đối với những người lính đang ngày đêm canh giữ biển đảo quê hương; từ đó, nhắc nhở chúng ta cần phải có trách nhiệm xây dựng quê hương đất nước, giữ gìn biển đảo quê hương, biết ơn những người lính đảo, có ý thức rèn luyện và học tập..... <p>(HS trả lời 2 ý được điểm tối đa)</p>	<p>0,5</p> <p>0,5</p>
Câu 5	<ul style="list-style-type: none"> - HS nêu được tình cảm, cảm xúc đối với người lính đảo: Biết ơn, tự hào, trân trọng... - HS có việc làm để thể hiện tình yêu, trách nhiệm của mình đối với biển đảo quê hương: <ul style="list-style-type: none"> + Nỗ lực học tập và rèn luyện để mai sau góp phần xây dựng biển đảo quê hương + Tìm hiểu, giữ gìn, quảng bá vẻ đẹp của biển đảo + Tham gia các hoạt động hướng về biển đảo ... <p>(HS viết thành các câu văn liền nhau)</p>	1,5

Phần II. Viết (4,0 điểm)	
a. Đảm bảo cấu trúc đoạn văn nghị luận văn học phân tích nội dung, nghệ thuật của đoạn thơ: Mở đoạn, thân đoạn, kết đoạn	0,5
b. Xác định đúng yêu cầu của đề: ghi lại cảm nghĩ của em sau khi đọc đoạn thơ	0,25
c. Triển khai bài văn theo trình tự hợp lí Bài viết có thể triển khai theo nhiều cách khác nhau song cần đảm bảo các ý sau:	2,75
<ul style="list-style-type: none"> * Giới thiệu được bài thơ (nhân đề, tác giả); nêu ấn tượng chung về đoạn thơ * Nêu được cảm nghĩ về một số nét nổi bật trong nội dung và nghệ thuật của đoạn thơ: <ul style="list-style-type: none"> - Nội dung: <ul style="list-style-type: none"> + <i>Khổ thơ 4 người lính như đang gửi gắm cho con những hình ảnh thân thương của biển đảo quê hương: “làn gió biển mơ màng”, “bãi cát trắng”, “bóng cò thắm”. Những hình ảnh ấy vừa giản dị vừa giàu ý nghĩa. Đặc biệt, hình ảnh “bãi cát trắng mang dáng hình Tổ quốc” gợi lên niềm tự hào và tình yêu thiêng liêng đối với đất nước. Lá cờ đỏ tung bay nơi đảo xa trở thành biểu tượng của chủ quyền thiêng liêng mà người lính đang ngày đêm bảo vệ.</i> + <i>Khổ thơ cuối, tác giả khẳng định tâm hồn người lính đảo thật giản dị nhưng vô cùng cao đẹp. Dù cuộc sống nơi đảo xa còn nhiều khó khăn, gian khổ nhưng các anh vẫn một lòng ở lại nơi đây vì quê hương, vì Tổ quốc.</i> - Qua những câu thơ giàu cảm xúc ấy, người đọc càng thêm trân trọng sự hi sinh thầm lặng và tinh thần trách nhiệm cao cả của những người lính đang ngày đêm bảo vệ biển đảo thiêng liêng của đất nước. - Nghệ thuật: <ul style="list-style-type: none"> + Thể thơ 8 chữ với vần, nhịp linh hoạt giúp nhà thơ dễ dàng bộc lộ cảm xúc chạm đến trái tim độc giả. + Hình ảnh thơ giản dị, mộc mạc nhưng giàu sức gợi. + Biện pháp tu từ điệp ngữ (điệp từ vì) * Khái quát được cảm nghĩ về bài thơ 	
d. Chính tả, ngữ pháp: Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt.	0,25
e. Sáng tạo: Bố cục rõ ràng, lời văn giàu trong sáng, cảm xúc...	0,25

* Lưu ý: Nếu học sinh làm cách khác hướng dẫn chấm này thì giám khảo xây dựng thang điểm tương tự để áp dụng (nếu cần thì trao đổi với nhóm trưởng để thống nhất).